

Forord

Dette er en bog om nådegaver. Den er kort og har et begrænset sigte: at definere hvad en nådegave er ud fra Det nye Testamente (NT) og at beskrive de 18 nådegaver, der omtales i NT. Ofte beskriver man nådegaverne ud fra ens egen praksis og erfaring. Jeg har valgt at beskrive nådegaverne ud fra Bibelen. Den giver så mange informationer, at det er muligt at definere præcist, hvad en nådegave er, og at definere de 18 nådegaver, der omtales i NT. Min opgave har derfor været at gå til teksterne i NT og hele tiden spørge ind til, hvad de siger om, hvad en nådegave er, og hvordan teksterne beskriver og karakteriserer de enkelte nådegaver. Jeg har i bogen vist, hvordan jeg indkredser mit emne, og hvordan jeg når frem til mine definitioner. Læseren kan se mig over skulderen og følge min argumentation. Læseren kan derfor vurdere min argumentation og prøve den på teksterne. De bibelske tekster er Guds ord og derfor den norm, som min argumentation og forståelse skal prøves på.

Jeg har bestræbt mig på at skrive kort, så bogen er overkommelig at gå til og få overblik over. Den er let at dykke ned i, hvis man er interesseret i bare et enkelt aspekt ved nådegaverne eller i en enkelt nådegave. Den kan derfor læses både forfra og bagfra, og den kan bruges til opslag.

Bogen er for dem, der vil vide, hvad en nådegave er ifølge NT, og hvilke tjenester for menigheden de enkelte nådegaver beskriver. Der findes en del bøger om nådegaver, der er større og mere omfattende end min, og som kommer ind på praksis i menigheden. Hvis man vil vide mere, end min bog giver, vil jeg anbefale Carsten (Sprint) Korsholm Poulsen: Nådegaverne – Guds udrustning til sine medarbejdere, Lohse 1997.

Torben Kjær

Julen 2010

8 DO henviser til den autoriserede danske oversættelse af Bibelen,
Det danske Bibelselskab 2002

Udgiverens forord

Det er med stor glæde, vi sender denne lille bog på markedet! Torben Kjær er kort, klar og præcis i sine tolkninger af de bibelske tekster. Der findes andre opfattelser af både antallet af nådegaver og deres praktiske udfoldelse i menigheden. Det kommer blandt andet til udtryk i den bog af Sprint, som Torben henviser til ovenfor.

Vi håber, disse to bøger kan supplere hinanden, og at de tilsammen vil give hjælp, opmuntring og lyst til at arbejde videre med Bibelens undervisning om nådegaverne – til opbyggelse for den kristne menighed i Danmark og i verden.

Vibeke Sode Hjorth
Forlagsgruppen Lohse marts 2011

I. Indledning

I bogens første del ser jeg på, hvad en nådegave er ifølge Det nye Testamente; jeg beskriver forholdet mellem nådegaver og personlig og åndelig udrustning. Desuden ser jeg på, hvordan vi får nådegaver, og hvordan vi ved, at vi har en nådegave. Jeg beskriver også forholdet mellem nådegaver og kald.

I. Hvad er en nådegave?

Definition: En nådegave er en tjeneste for og i menigheden, givet og virket af Helligånden.¹ I den korte udgave lyder definitionen: En nådegave er en tjeneste for menigheden.

I 1 Kor 12,4-6 har vi den mest udførlige beskrivelse af, hvad nådegaver er. Der står:

Der er forskel på nådegaver, men Ånden er den samme.

Der er forskel på tjenester, men Herren er den samme.

Der er forskel på kraftige gerninger, men Gud er den samme, som virker alt i alle.

Paulus anvender tre forskellige betegnelser for nådegaver: nådegaver, tjenester og kraftige gerninger og beskriver nådegaverne på en sådan måde, at vi kan definere dem præcist.

a) Nådegaver er gaver

Den første betegnelse for nådegaver er ordet nådegave.² Ordet betyder gave eller nådefuld gave, og det gengives fint med nådegave.³ Paulus skriver, at der er forskellige nådegaver, men de er alle givet og virket af den samme Ånd. Det er et fællestræk ved nådegaverne. I Rom 12,6 betoner Paulus igen, at nådegaver er gaver:

*Vi har forskellige nådegaver,
alt efter den nåde, vi har fået.*

Gud bruger nåden som princip, når han giver nådegaver. De troende får derfor nådegaver af ren kærlighed, og troende har
12 nådegaver af ren kærlighed. Også i Ef 4,11 skriver Paulus, at nådegaver er gaver:

*Og han har givet os nogle til at være apostle,
andre til at være profeter,
andre til at være evangelister
og andre til at være hyrder og lærere.*

Nådegaverne er her beskrevet som personer, der udfører nogle bestemte aktiviteter i menigheden. Kristus har givet menigheden disse personer.

Nådegaver er noget, den troende har gennem længere tid. Det fremgår af:

- Paulus' formulering i Rom 12,6: Vi har forskellige nådegaver
- at nådegaver beskrives som personer

- sprogbrugen i 1 Tim 4,14: nådegaven i dig (DO: *den nådegave, som du fik*)
- sprogbrugen i 2 Tim 1,6: Guds nådegave, som er i dig (DO: *den nådegave fra Gud, som du fik*).

Vi kan altså som det første konkludere, at nådegaverne er gaver, og at Gud bruger nåden som princip, når han giver nådegaver. Det betyder, at nådegaver ikke fås på grund af kvalifikationer, og de kan ikke kræves af Gud. Gud er fri, og han giver nådegaver til hvem, han vil. Nådegaverne er vedvarende gaver, men Helligånden kan dog tage dem tilbage.

13

b) Nådegaver er tjenester for og i menigheden

Den anden betegnelse for nådegaver i 1 Kor 12,4-6 er tjenester. Tjenester er opgaver for og i menigheden; det er faste og længerevarende tjenester. Da ordet tjenester gælder alle nådegaverne, kan det være organiserede og synlige tjenester eller uorganiserede og mere usynlige tjenester i menigheden. Der er forskellige tjenester, men de er alle tjenester for Herren/Jesus. Et fællestræk ved nådegaverne er, at de udføres i lydighed mod Herren.

I 1 Kor 12,7 skriver Paulus om nådegaverne:

*Det, som Ånden åbenbarer,
får hver enkelt til fælles gavn.*

Det står som overskrift for den følgende liste over nådegaver: De er til fælles gavn. Paulus' billede med menigheden som et legeme med mange lemmer illustrerer, hvordan den enkelte nådegave er til fælles gavn.⁴ Lemmerne er de Kristus-troende med nådegaver, og legemet fungerer først, når alle lemmer fungerer. Menigheden har brug for alle dets lemmer. Derfor er nådegaverne tjenester for og i menigheden.

Tjenesterne er faste tjenester. Det kan vi se af følgende forhold:

14

- tjenesten udføres i lydighed mod Herren; det peger på en mere vedvarende tjeneste
- ordet tjenester inkluderer faste tjenester som apostle, lærere, lærer-hyrder, profeter
- det svarer til, at nådegaverne er vedvarende gaver
- det svarer til Paulus' sprogbrug, idet han typisk anvender ordet tjeneste om faste tjenester.

Som det andet kan vi altså fastslå, at nådegaver er tjenester for Herren og for menigheden. Nådegaverne er derfor menighedscentrerede og ikke selvcentrerede; de flytter os bort fra os selv og over til de andre. Nådegaverne er faste og vedvarende tjenester, men Helligånden kan dog tage dem fra os.

c) Nådegaver er aktiviteter (kraftige gerninger)

Den tredje betegnelse for nådegaver i 1 Kor 12,4-6 er kraftige gerninger/aktiviteter. Det græske ord *energēmata* betyder, at noget er virket eller resultatet af det, man virker. Vi gengiver det bedst på dansk med aktiviteter. Nådegaver er derfor aktiviteter, der udføres for og i menigheden. Der er forskellige aktiviteter, men de er alle virket af Gud. Det er et fællesstræk ved nådegaverne. Med *alt* tænker Paulus på nådegaverne, og med *i alle* tænker han på troende, som Gud virker i med nådegaver. Nådegaver er Guds aktiviteter i og gennem de troende.

I 1 Kor 12,8-10 har Paulus en liste med nogle af nådegaverne. I vers 11 sammenfatter han:

*Alt dette virker den ene og samme ånd,
der deler ud til hver enkelt,
som den selv vil.*

Her fremhæver Paulus igen, at nådegaverne er aktiviteter. Han skriver om *alt dette* og tænker på de nævnte nådegaver i vers 8-10. Han anvender det samme ord, *virker*, som i vers 6, men skriver denne gang, at nådegaverne er virket af Helligånden. Nådegaverne er Helligåndens aktiviteter i og gennem de troende. Ordet *kraftige gerninger* betyder, at aktiviteterne er nogle enkeltstående handlinger, som Gud Fader eller Gud Helligånd virker den ene gang efter den anden.

Som det tredje kan vi altså slå fast, at nådegaver er aktiviteter, som Gud Fader eller Gud Helligånd virker i og gennem de troende. Nådegaver er ikke den troendes egen aktivitet eller præstation. Aktiviteterne er enkeltstående handlinger.

d) Den treenige Guds gaver

16 I 1 Kor 12,4-6 anvender Paulus tre forskellige betegnelser for nådegaverne. Han kalder først nådegaverne for nådegaver og sætter dem sammen med Helligånden. Med sætningen *men Ånden er den samme* beskriver Paulus en relation mellem nådegaverne og Helligånden. Paulus forklarer ikke her forholdet mellem de forskellige nådegaver og den samme Ånd, men vers 7-8 fortæller, at Helligånden skænker og tildeler nådegaverne, og vers 11 fortæller, at Helligånden virker nådegaver. Nådegaverne er altså givet og virket af den samme Ånd. Der er et vedvarende forhold mellem nådegaverne og Helligånden, for Helligånden er selv til stede i gaverne og forbliver til stede. Det betyder, at vi ikke kan løsrive vores nådegaver fra Helligånden. Denne kobling mellem nådegaver og Helligånden er bevidst, for Helligånden er den person i Guds treenighed, der giver og virker nådegaver.

Dernæst kalder Paulus nådegaverne for tjenester og sætter dem sammen med Herren Jesus. Med sætningen *men Herren er den samme* beskriver Paulus en relation mellem nådegaverne og Herren.

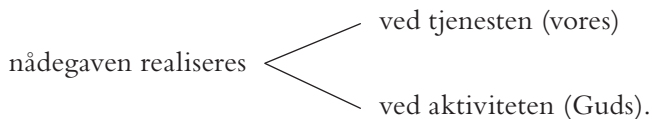
Ordet Herren viser, at tjenesten udføres i lydighed mod Jesus. Det bekræftes i NT, der beskriver Jesus som Herre,⁵ og de troende som tjenere. Tjenesterne er forskellige, men de har et fælles element, idet de alle virkeliggøres i lydighed mod Herren Jesus. Relationen mellem nådegaverne og Herren Jesus er en vedvarende relation, for vi tjener med nådegaven i lydighed mod Herren. Det betyder, at vi ikke kan løsrive vores nådegaver fra Herren. Koblingen mellem nådegaver som tjenester og Herren Jesus er bevidst, for Herren er den person i treenigheden, der tager os i tjeneste.

For det tredje kalder Paulus nådegaverne for aktiviteter (DO: *kraftige gerninger*) og sætter dem sammen med Gud Fader. Med sætningen *men Gud er den samme, som virker alt i alle*, beskriver Paulus en relation mellem nådegaverne og Gud. Paulus forklarer i dette vers forholdet mellem de forskellige aktiviteter og den samme Gud (Faderen). Gud er den allestedsnærværende skaber, der virker alt.⁶ Aktiviteterne er forskellige, men de har et fælles element, idet de alle virkeliggøres af Gud. Relationen mellem nådegaverne og Gud (Fader) er en vedvarende relation, for Gud virker nådegaverne. Det betyder, at vi ikke kan løsrive vores nådegaver fra Gud; vi er afhængige af ham. Koblingen mellem nådegaver som aktiviteter og Gud (Fader) er bevidst. Nådegaver er Guds aktivitet i de troende.

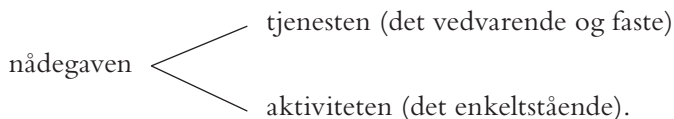
Med ordene nådegaver, tjenester og aktiviteter beskriver Paulus tre forskellige sider af nådegaverne. Med Ånden, Herren og Gud

beskriver han den treenige Gud. Nådegaverne er altså den treenige Guds gaver.

18 I 1 Kor 12,4-6 formulerer Paulus tre parallelle sætninger, som har samme opbygning. De tre sætninger står sideordnede og har samme vægt. Ser vi på forholdet mellem de tre beskrivelser af nådegaverne, kan vi se, at den første betegnelse, *nådegaver*, bliver udfoldet i de to næste betegnelser. Ordet *tjeneste* forklarer, hvordan gaverne bliver omsat i praksis. Det sker gennem den troendes tjeneste. Ordet *aktivitet* forklarer ligeledes, hvordan gaverne bliver omsat i praksis. Det sker gennem Helligåndens aktivitet. Med ordene *tjeneste* og *aktivitet* forklarer Paulus, hvordan gaverne virkeliggøres. De to sidste sætninger kan også sættes sammen, fordi de beskriver to forskellige sider ved virkeliggørelsen. Med *tjeneste* ses virkeliggørelsen fra den troendes synsvinkel. Den sker ved lydighed mod Herren og i troskab mod ham. Med *aktivitet* ses virkeliggørelsen fra Guds synsvinkel. Den virkes af Gud Fader. Den troendes *tjeneste* i lydighed og Guds *aktivitet* i den troende er altså to forskellige udtryk for samme sag. Det fortæller, at når Gud (eller Helligånden) virker i os, så engageres og involveres vi. Vi tages i *tjeneste*, og det giver sig udtryk i lydighed og troskab. Grafisk kan det opstilles på denne måde:

Nådegaverne rummer både det vedvarende og faste og det enkeltstående. Det kan illustreres på følgende måde:

19

På basis af 1 Kor 12,4-6 kan vi definere en nådegave som en tjeneste for og i menigheden, givet og virket af Helligånden. De enkeltstående aktiviteter er inkluderet i tjenesten.

Den fuldt udfoldede definition lyder da: *En nådegave er en tjeneste med dens aktiviteter for og i menigheden, givet og virket af Helligånden.*

Hvis man som jeg har svært ved at huske lange definitioner, kunne man overveje følgende: *En nådegave er en tjeneste for menigheden.*

Den er lidt enklere, og med denne definition får man det vedvarende og det aktive frem. Til gengæld får vi ikke med, at Helligånden giver og virker nådegaverne.

Ofte definerer man nådegaver som udrustning til tjeneste for menigheden. Derved får man fremhævet et vigtigt element: Nåde-

gaver er Helligåndens udrustning af os til vores tjeneste i menigheden. Vi får nogle gaver. Men med denne definition får man ikke med, at nådegaven *også* er selve tjenesten med dens aktiviteter. Derfor har jeg valgt min mere omfattende definition.

Andre definerer nådegaver som *nådevirkninger*. Derved får man fremhævet et vigtigt element: Nådegaver er aktiviteter, som Helligånden virker gennem os. Men med denne definition får man ikke med, at nådegaver også er en vedvarende tjeneste. Derfor foretrækker jeg ovenstående definition.

20

e) Nådegaver og Åndens frugt

I Paulus' breve har vi fire lister med nådegaver, hvor Paulus nævner nogle specielle aktiviteter til tjeneste for og i menigheden. Vi skal derfor skelne mellem nådegaver og Helligåndens andre aktiviteter i de troende. *Nådegaver* og *Åndens frugt* er to forskellige virkninger i og gennem os. Paulus skriver om Åndens frugt i Gal 5,22:

*Men Åndens frugt er kærlighed, glæde, fred,
tålmodighed, venlighed, godhed, trofasthed,
mildhed og selvbeherskelse.*

Helligåndens frugter kalder vi også for troens frugter. De er virket af Ånden i os og er Helligåndens gaver. Alle troende har Åndens frugter, og alle troende har samme frugt – i større eller

mindre udstrækning. Åndens frugt er derfor noget fælles for de troende, den er det kristne livs kendetegn.

Nåde-gaver er virket af Helligånden og er Helligåndens gaver. Alle troende har nådegaver, men de er forskellige. Helligånden giver forskellige nådegaver til forskellige troende.

Nåde-gaver og Åndens frugt er derfor ikke det samme. Åndens frugt er det kristne liv og det kristne livs kendetegn. Nåde-gaver er tjenester for og i menigheden og tjenestens kendetegn. Som vi senere vil se, er der dog et vist overlap, da Åndens frugter kan indgå i nådegaverne.⁷